29.11.2024

Vero-osasto
Erityisasiantuntija Upi Talsi
upi.talsi@gov.fi
0503423868

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Kirjallinen asiantuntijalausunto; U 46/2024 vp valtiovarainvaliokunnan verojaostossa 29.11.2024

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyjen maatalous- ja teollisuustuotteiden asetuksen (EU) N:o 952/2013 56 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisen tullitariffin tullien suspensiosta annetun asetuksen (EU) 2021/2278 muuttamisesta (unionin autonomiset tullien suspendoinnit; maatalous- ja teollisuustuotteet)

Euroopan komissio on 31.10.2024 antanut otsikossa mainitun ehdotuksen (COM(2024) 502 final).

Unionin tullisuspensiojärjestelmän tavoitteena on turvata jalostusteollisuudessa käytettävien unionin tullitariffin mukaan tullinalaisten raaka-aineiden saanti tullitta tai alennetuin tullein silloin, kun tuotanto unionissa on riittämätöntä. Vastaavasti, jos kyseisten ainesten valmistus EU:ssa lisääntyy, valmistutusta tuetaan palauttamalla tuonnille normaalit (WTO) tullit. Järjestely saatetaan ajan tasalle puolivuosittain.

Komissio on tullitaloustyöryhmän avustamana tarkastellut kaikkia jäsenvaltioiden esittämiä pyyntöjä, jotka koskevat tullitariffin autonomisten tullien suspendoimista (peruuttamista). Suomella ei ollut tällä kierroksella omia hakemuksia. Muiden ehdottamat muutokset eivät ole antaneet aihetta huomautuksiin. Ehdotuksen liitteessä luetellut tullien suspensiot olisivat kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden tuojien hyödynnettävissä.

Tällä kierroksella eniten keskustelua on herättänyt muokkaamattomista alumiiniseoksista valmistetut laatat ja aihiot, joiden suspension komissio on itse nostanut toimenpiteen voimassaolon jatkamista koskevaan tarkasteluun, jotta saataisiin lisävauhtia tiettyihin vapaakauppaneuvotteluihin. Kyseisille nimikkeille on tällä hetkellä osittainen suspensio eli alennettu 4 prosentin tulli. Useat jäsenmaat olivat sitä mieltä, että kyseisten tavaroiden suspensio pitää säilyttää, kunnes vapaakauppaneuvottelut ovat saatu päätökseen. Puheenvuoroissa korostettiin sitä, että järjestelmän ensisijainen tavoite on turvata oman teollisuuden etu. Komission lopullisen ehdotuksen nojalla kyseiset nimikkeet poistettaisiin suspensiolistalta, mutta niille myönnettäisiin 4 prosentin tullilla tariffikiintiö.

Ehdotukseen liitetyn rahoitusselvityksen mukaan ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on rahoitusvaikutus tuloihin. Suspensioiden vuoksi tulleja jäisi kantamatta arvion mukaan yhteensä 28 miljoonaa euroa vuodessa. Kielteinen vaikutus EU:n talousarvion perinteisiin omiin varoihin olisi 21 miljoonaa euroa vuodessa (eli 75 prosenttia kokonaismäärästä). Jäsenvaltiot saavat pitää 25 prosenttia tulleista kantopalkkiona. Suomen osalta taloudelliset vaikutukset määrittyisivät sen mukaan, kuinka paljon kyseistä tavaraa tuodaan maahan.

Asian käsittely Euroopan unionin neuvoston tullililiittotyöryhmässä alkoi 15.11.2024. Tavoitteena on neuvostossa hyväksyminen joulukuussa 2024 (Coreper 10.12.). Asetusta sovellettaisiin 1.1.2025 alkaen. Valtioneuvosto on katsonut, että ehdotus olisi hyväksyttävissä.